

Народна банка Србије

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

21–25. jul 2025.

Sektor za monetarne i devizne operacije

Odeljenje za devizne rezerve

Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Jul 2025.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 25. 7. 2025.	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	6.388,64	1,46%	18,33%
Dow Jones Industrial	SAD	44.901,92	1,26%	12,44%
NASDAQ	SAD	21.108,32	1,02%	22,85%
Dax 30	Nemačka	24.217,50	-0,30%	32,35%
CAC 40	Francuska	7.834,58	0,15%	5,49%
FTSE 100	Velika Britanija	9.120,31	1,43%	11,41%
NIKKEI 225	Japan	41.456,23	4,11%	9,47%
Shanghai Composite	Kina	3.593,66	1,67%	24,49%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

		Nivo prinosa	Promena u b.p.	
			1w	YoY
Nemačka	2y	1,95%	8,1	-68,9
	10y	2,72%	2,2	29,9
Francuska	2y	2,01%	1,5	-84,1
	10y	3,39%	-1,3	26,3
Španija	2y	2,07%	7,5	-86,2
	10y	3,31%	0,3	7,3
Italija	2y	2,00%	0,9	-121,9
	10y	3,55%	0,2	-22,5
UK	2y	3,88%	-1,8	-6,4
	10y	4,64%	-3,9	50,5
SAD	2y	3,93%	5,4	-50,6
	10y	4,39%	-2,8	14,9
Kanada	2y	2,69%	1,7	-93,8
	10y	3,40%	3,0	2,9
Japan	2y	0,85%	8,6	47,1
	10y	1,60%	6,6	55,0
Kina	2y	1,43%	5,5	-8,4
	10y	1,73%	6,6	-47,3

1.3 Kretanja na deviznom tržištu

EUR				USD			
Kurs		Promena		Kurs		Promena	
		1w	YoY			1w	YoY
EUR/USD	1,1729	0,86%	7,98%	USD/EUR	0,8526	-0,86%	-7,39%
EUR/GBP	0,8739	0,85%	3,65%	USD/GBP	0,7451	-0,01%	-4,01%
EUR/CHF	0,9330	0,19%	-2,42%	USD/CHF	0,7955	-0,66%	-9,63%
EUR/JPY	173,31	0,23%	3,59%	USD/JPY	147,76	-0,63%	-4,07%
EUR/CAD	1,6087	0,79%	7,30%	USD/CAD	1,3716	-0,07%	-0,64%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EUR			USD			GBP			CHF		
	Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	1,93%	0,2	-174,0	4,36%	6,0	-99,0	4,22%	0,0	-98,3	-0,05%	0,1	-125,5
1M	1,88%	-0,7	-172,8	4,35%	0,0	-99,2	4,09%	-6,0	-101,7	-0,04%	-0,7	-125,3
3M	1,97%	-2,4	-171,5	4,31%	-1,8	-94,9	4,02%	-2,8	-104,6	0,10%	-2,1	-126,0
6M	2,05%	0,4	-156,6	4,20%	-1,9	-90,3	3,93%	-2,7	-103,3	0,22%	-1,9	-126,6
12M	2,06%	-0,7	-142,3	4,00%	-0,2	-76,5	3,81%	-1,7	-94,3	0,57%	-2,4	-103,2

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti;

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za T3 2025. (u %)
Evropska centralna banka	2,00	-0,25	5. 6. 2025.	11. 9. 2025.	2,00
Federalne rezerve SAD	4,25–4,50	-0,25	18. 12. 2024.	30. 7. 2025.	4,00–4,25
Banka Engleske	4,25	-0,25	8. 5. 2025.	7. 8. 2025.	4,00
Banka Kanade	2,75	-0,25	12. 3. 2025.	30. 7. 2025.	2,75
Narodna banka Švajcarske	0,00	-0,25	19. 6. 2025.	25. 9. 2025.	0,00

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB.

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je ojačao za 0,86% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD se kretao u rasponu od 1,1615 do 1,1789 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,1700 do 1,1763 (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

Početkom nedelje dolar je oslabio u odnosu na većinu valuta, uključujući i evro, prateći pad prinosa na državne obveznice SAD, do koga je došlo jer su investitori zatvarali kratke pozicije usled neizvesnosti oko ekonomskih posledica američkih carina. Fokus investitora tokom nedelje bio je pre svega usmeren na trgovinske pregovore između SAD i drugih zemalja, kao i na sastanak ECB, na kome se nije očekivala promena kamatnih stopa. Takođe, na tržištu je vladala zabrinutost u pogledu nezavisnosti FED-a, nakon što je predsednik SAD Tramp više puta kritikovao predsednika FED-a Pauela i pozivao ga da podnese ostavku, što je takođe negativno uticalo na dolar. Ministar finansija Besent izjavio je da Pael nema potrebe da napusti funkciju pre isteka svog mandata u maju sledeće godine, ali je rekao i da treba potpuno preispitati FED kao instituciju i da li je ona bila uspešna.

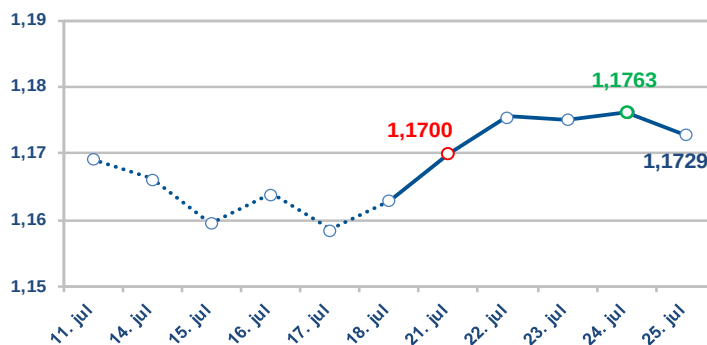
U utorak je dolar nastavio da slabi, kako se približavao rok (1. avgust) za postizanje trgovinskih sporazuma između SAD i njenih trgovinskih partnera. Izostanak dogovora značio bi oštre carine na uvoz stranih proizvoda u SAD koje je predsednik SAD Tramp ranije najavio. U tom slučaju EU bi se suočila s carinama od 30% na svoje proizvode, pri čemu dve strane još nisu blizu dogovora.

U izveštajnom periodu evro ojačao prema dolaru za 0,86%

Sredinom nedelje dolar je blago ojačao prema evru, nakon što je objavljeno da su SAD i Japan postigli trgovinski sporazum koji podrazumeva sniženu carinsku stopu od 15% na uvoz japanskih proizvoda u SAD, dok se Japan obavezao da će investirati 550 mlrd dolara u SAD, što je podstaklo spekulacije i optimizam da bi sličan sporazum mogao biti postignut i sa EU.

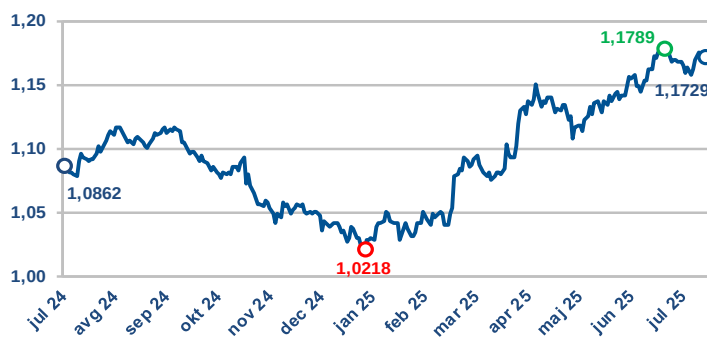
U četvrtak evro je ponovo blago ojačao prema dolaru, nakon što je ECB zadržala kamatne stope nepromenjenim, kao što se i očekivalo, napravivši pauzu nakon sedam uzastopnih smanjenja kamatnih stopa, kako bi sačekala da stekne jasniju sliku o budućim trgovinskim odnosima između EU i SAD, a predsednica ECB Lagard nije isključila mogućnost da je ECB završila sa ublažavanjem monetarne politike. Istovremeno, pojavile su se informacije da se EU približava dogovoru sa SAD koji bi podrazumevao carine od 15% na uvoz proizvoda iz EU, poput sporazuma koje su SAD postigle s Japanom. Evro je završio dan na nivou od 1,1763, što je ujedno bio i najviši nivo na zatvaranju u posmatranoj nedelji.

1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

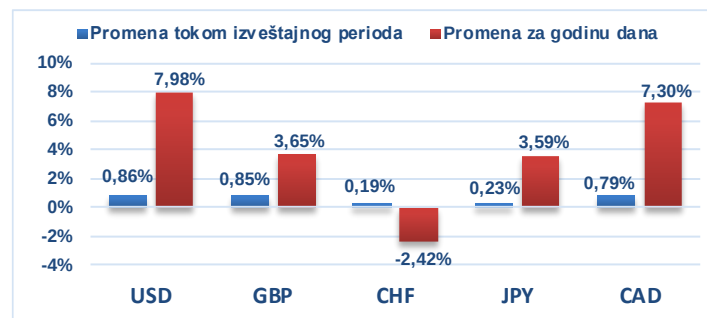
Izvor: Bloomberg.

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

Izvor: Bloomberg.

1.8 Promena vrednosti evra prema odabranim valutama

Izvor: Bloomberg.

Američki dolar je ojačao krajem nedelje u odnosu na evro, podstaknut solidnim ekonomskim podacima koji sugerišu da FED ne mora da žuri s nastavkom smanjenja kamatnih stopa, dok su pregovori o carinama pokazali veću jasnoću, što je donekle ublažilo neizvesnost na tržištu.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,1729 američkih dolara za evro, čime je ostvario najveći nedeljni rast u poslednji mesec dana.

Državne obveznice SAD

Tokom izveštajnog perioda prinosi državnih obveznica SAD porasli su na delu krive od oko dve godine, dok su na ostalim ročnostima ostali gotovo nepromenjeni. Prinos dvogodišnje obveznice povećan je za oko 5 b.p., na 3,93%, dok je prinos desetogodišnje obveznice smanjen za oko 3 b.p., na 4,39%.

Prethodnu nedelju obeležili su potpisani trgovinski sporazumi između SAD i ključnih trgovinskih partnera, čime je izbegnuta primena prethodno najavljenih viših carina. Tržišni učesnici optimistični su da će i druge države biti pošteđene visokih carinskih opterećenja, dok s pažnjom iščekuju sastanak FED-a zakazan za 30. jul, koji bi mogao doneti konkretnije naznake o daljem pravcu monetarne politike.

SAD su postigle trgovinski sporazum s Japanom kojim se uvodi carina od 15% na japanske proizvode, uključujući automobile, čime je ta zemlja izbegla ranije zaprećene carine od 25%. Glavni deo sporazuma s Japanom predstavlja dogovor o japanskim investicijama u iznosu od 550 mlrd dolara kroz investicioni fond koji će ulagati u SAD. Sporazum s Japanom objavljen je ubrzo pošto je **Trump postigao dogovor i s Filipinima**, u kojem se predviđa carina od 19% na njihov izvoz.

SAD potpisala nekoliko važnih trgovinskih sporazuma pred istek roka za primenu viših carina

Kompozitni PMI indeks za SAD, prema preliminarnim podacima za jul, povećan je sa 52,9 na 54,6, dok se očekivalo da iznosi 52,8. Komponenta koja se odnosi na uslužni sektor povećana je sa 52,9 na 55,2, dok je očekivano da iznosi 53,0. PMI indeks proizvodnog sektora zabeležio je pad sa 52,9 na 49,5, dok je očekivano da iznosi 52,7. Poslovna aktivnost u SAD znatno je ubrzala u julu. Ipak, dok usluge beleže snažan rast zahvaljujući rastu domaće tražnje, proizvodni sektor pokazuje znake usporavanja.

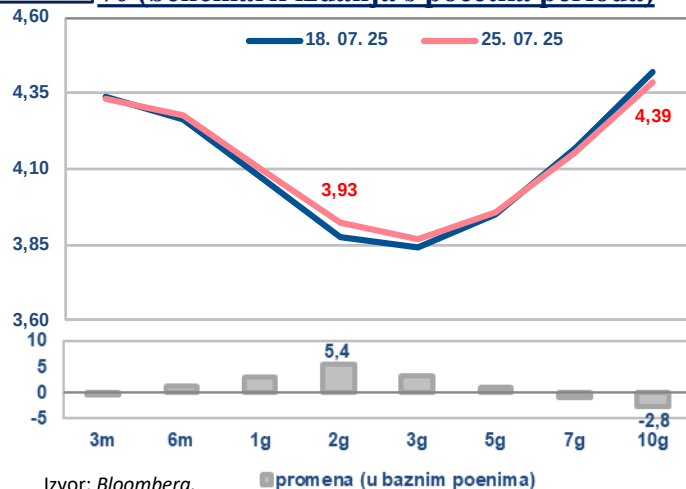
Predsednik Donald Trump ponovo je kritikovao predsednika FED-a Džeroma Pauela, optuživši ga da je zadržavanjem visokih kamatnih stopa naštetio ekonomiji. Trump je dodao da će Pael napustiti funkciju za osam meseci, iako njegov mandat zvanično traje do sredine maja, a sam Pael je više puta ponovio da ne planira prevremeno povlačenje.

Porudžbine trajnih dobara u SAD, prema preliminarnim podacima za jun, smanjene su za 9,3% u odnosu na prethodni mesec, dok se očekivao pad od 10,7%, nakon što su u maju povećane za 16,5%. Porudžbine kapitalnih dobara bez sektora odbrane (i isključujući avione) smanjene su za 0,7%, dok se očekivao rast od 0,1%, nakon što su u prethodnom mesecu povećane za 2,0%.

Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD, tokom nedelje koja se završila 19. jula, smanjen je sa 221 hiljadu na 217 hiljada, dok se očekivalo da se poveća na 226 hiljada. Broj onih koji se kontinuirano prijavljuju za pomoć za nezaposlene u prethodnoj nedelji povećan je sa 1,951 mln na 1,955 mln (revidirano sa 1,956 mln), dok se očekivalo da će iznositi 1,954 mln.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.10

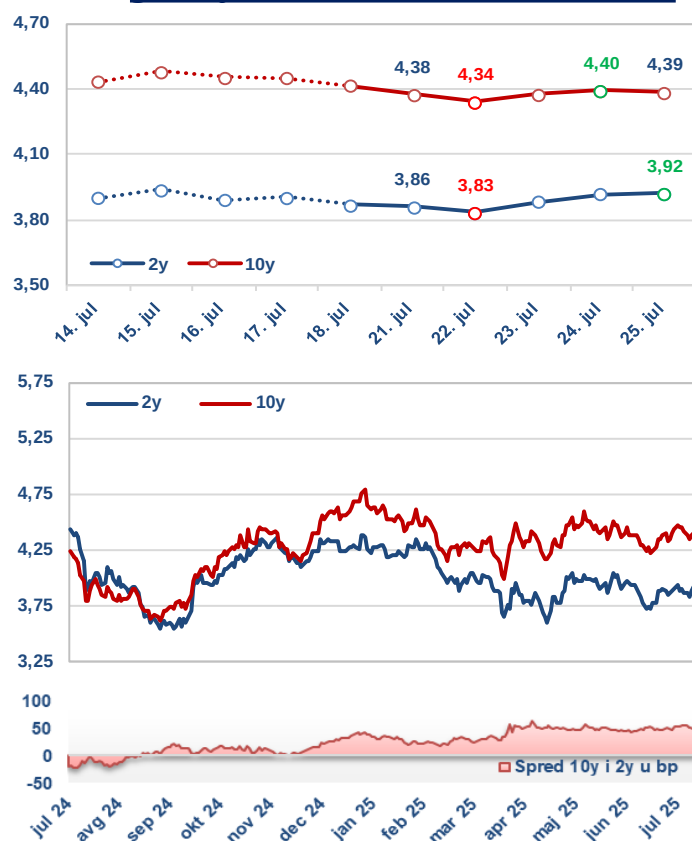
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Kompozitni PMI indeks, preliminarno	Jul	52,8	54,6	52,9
Porudžbine trajnih dobara, preliminarno, M/M	Jun	-10,7%	-9,3%	16,5%
Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti, u hiljadama	19. jul	226	217	221

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica porasli su duž gotovo cele krive. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice povećan je za oko 8 b.p., na 1,95%, dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za oko 2 b.p., na 2,72%.

Prinosi su zabeležili rast nakon sastanka ECB-a koji je održan 24. jula, na kojem je nakon sedam uzastopnih smanjenja, doneta odluka o zadržavanju kamatnih stopa na nepromenjenom nivou. Predsednica ECB-a Lagard izjavila je da trenutna inflacija omogućava ECB-u da napravi pauzu i sačeka dalji razvoj događaja, naglašavajući da se monetarna politika sada nalazi u fazi „opreznog posmatranja”. U saopštenju se navodi da uprkos stabilnosti ekonomskih pokazatelja, spoljni pritisci i geopolitički rizici ostaju izraženi, a naročito neizvesnosti vezane za carine i snažan evro.

Na sastanku ECB-a koji je održan 24. jula 2025. godine, doneta je odluka o zadržavanju kamatnih stopa. Kamatna stopa na depozitne olakšice, kamatna stopa na glavne operacije refinansiranja, kao i kamatna stopa na kreditne olakšice iznose 2,00%, 2,15% i 2,40%, respektivno. Sredstva u okviru APP (Asset Purchase Programme) i PEPP (Pandemic Emergency Purchase Programme) portfolija nastavljaju da se smanjuju planiranim tempom. U izveštaju sa sastanka navodi se da se inflacija trenutno nalazi na ciljanom nivou od 2%. Novi ekonomski podaci su u velikoj meri u skladu s prethodnom procenom ECB-a u pogledu izgleda za inflaciju. Domaći cenovni pritisci nastavili su da popuštaju, uz sporiji rast zarada. Delimično kao odraz prethodnih smanjenja kamatnih stopa od strane ECB-a, privreda se do sada pokazala kao otporna u izazovnom globalnom okruženju. Istovremeno, okruženje ostaje izuzetno neizvesno, posebno zbog trgovinskih sukoba.

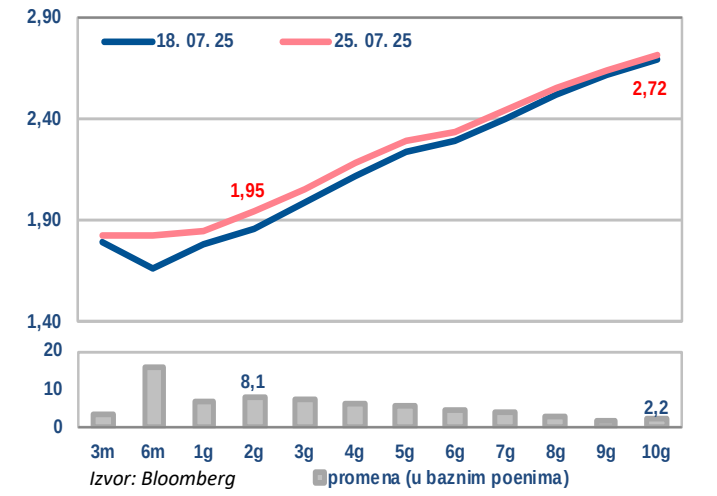
ECB na sastanku zadržala stope nepromenjenim, naglasivši da je sada u fazi „opreznog posmatranja”

Kompozitni PMI indeks za zonu evra, prema preliminarnim podacima za jul, povećan je na 51,0, sa 50,6, koliko je iznosio prethodnog meseca, dok se očekivalo da iznosi 50,7. Komponenta koja se odnosi na uslužni sektor povećana je sa 50,5 na 51,2, dok je očekivano da iznosi 50,6. PMI indeks proizvodnog sektora povećan je sa 49,5 na 49,8, u skladu sa očekivanjima. U julu je privredna aktivnost u zoni evra nastavila sa umerenim rastom. Kada je reč o novim porudžbinama, došlo je do stabilizacije nakon 13 meseci kontrakcije. Na tržištu rada nastavljen je rast zaposlenosti peti mesec zaredom. Cenovni pritisci su blago popustili, a ulazni troškovi su porasli najsporijim tempom u prethodnih devet meseci.

Kompozitni PMI indeks za Nemačku, prema preliminarnim podacima za jul, smanjen je na 50,3 sa 50,4, koliko je iznosio u junu, dok se očekivalo da iznosi 50,7. Komponenta koja se odnosi na uslužni sektor povećana je sa 49,7 na 50,1, dok se očekivalo da iznosi 50,0. PMI indeks proizvodnog sektora povećan je sa 49,0 na 49,2, dok se očekivalo da iznosi 49,5.

IFO indeks poslovne klime u Nemačkoj u julu je povećan sa 88,4 na 88,6 u junu, dok je očekivano da iznosi 89,0. Komponenta procene trenutne situacije povećana je sa 86,2 na 86,5, dok se očekivao rast na 86,7. Komponenta očekivanja za narednih šest meseci povećana je sa 90,6 na 90,7 (revidirano sa 90,7), dok se očekivalo da iznosi 91,1.

1.12 Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke u % (benčmark izdanja s početka perioda)

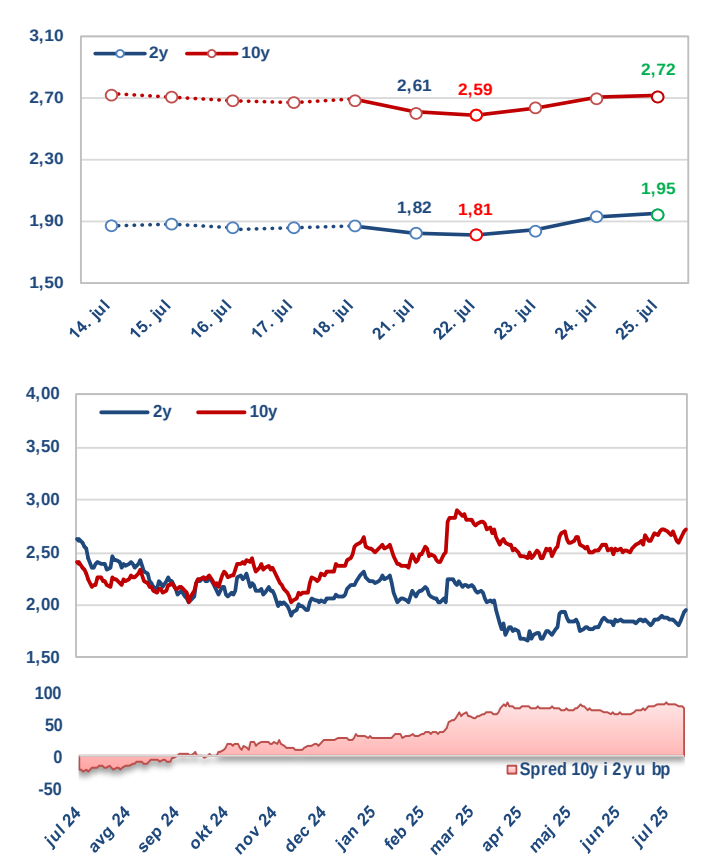

1.13 Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Kompozitni PMI indeks za zonu evra, preliminarno	Jul	50,7	51,0	50,6
Kompozitni PMI indeks za Nemačku, preliminarno	Jul	50,7	50,3	50,4
IFO indeks poslovne klime u Nemačkoj	Jul	89,0	88,6	88,4

Izvor: Bloomberg.

1.14 Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1

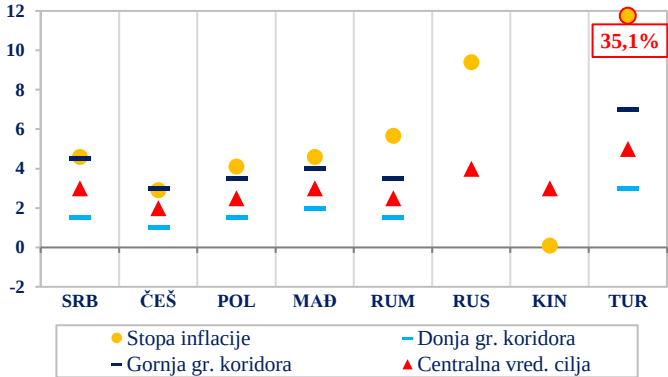
Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (T3, %)*
Srbija (NBS)	5,75	-0,25	12. 9. 2024.	7. 8. 2025.	5,60
Češka (CNB)	3,50	-0,25	7. 5. 2025.	7. 8. 2025.	3,40
Poljska (NBP)	5,00	-0,25	2. 7. 2025.	3. 9. 2025.	4,85
Mađarska (MNB)	6,50	-0,25	24. 9. 2024.	26. 8. 2025.	6,45
Rumunija (NBR)	6,50	-0,25	7. 8. 2024.	8. 8. 2025.	6,30
Turska (CBRT)	43,00	-3,00	24. 7. 2025.	11. 9. 2025.	41,20
Rusija (CBR)	18,00	-2,00	25. 7. 2025.	12. 9. 2025.	17,70
Kina (PBoC)	1,40	-0,10	7. 5. 2025.	-	-

Izvor: Bloomberg / * T3 2025. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa

2.2

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg i sajтови centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

Centralna banka Mađarske je zadržala referentnu stopu na nepromenjenom nivou od 6,50%, u skladu sa očekivanjem analitičara. U saopštenju nakon sastanka ponovljeno je da je potrebno „pažljivo i strpljivo” vođenje monetarne politike, kao i da je zadržavanje pooštrenih uslova monetarne politike opravdano usled rizika od rasta stope inflacije, trgovinskih politika i geopolitičkih tenzija. Na sastanku je doneta i odluka o smanjenju stope obavezne rezerve za 2,0 p.p., na 8,0%, koja stupa na snagu od 1. avgusta ove godine. Centralna banka ovu odluku smatra „tehničkim prilagođavanjem”, s obzirom na prethodno zabeleženo smanjenje viškova likvidnosti u prvoj polovini godine, čime će kretanje likvidnosti ostati neutralno u smislu ukupnog uticaja na monetarnu transmisiju, odnosno da ne podrazumeva nikakvu promenu u kontinuiranoj restriktivnoj monetarnoj politici.

Centralna banka Turske je smanjila referentnu kamatnu stopu za 300 b.p., na nivo od 43,00%, pri čemu je očekivano smanjenje nešto manjeg obima (250 b.p.). U saopštenju se navodi da nedavni podaci ukazuju na jačanje dezinflatornog uticaja na tražnju. Ponovljeno je da će pooštreni monetarni uslovi biti zadržani dok se ne postigne održivo smanjenje stope inflacije.

Centralna banka Rusije smanjila je referentnu stopu za 200 b.p., na nivo od 18,00%, što su tržišni učesnici očekivali. Ovo je drugo uzastopno smanjenje referentne stope. U saopštenju nakon sastanka se navodi da se inflacioni pritisci smanjuju brže nego što je prethodno očekivano i da se beleži usporavanje rasta domaće tražnje.

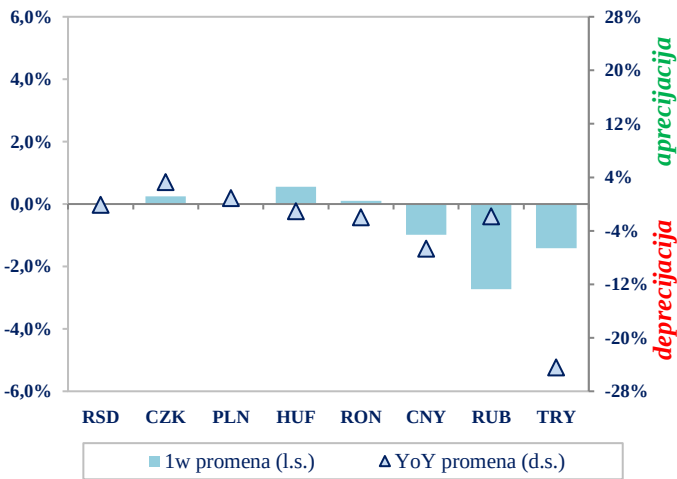
Mađarska (BBB-) je realizovala dual-tranche emisiju tzv. Panda obveznica u ukupnom iznosu od 5,0 mlrd juana (oko 600 mln evra). Ovo je prva emisija evroobveznica Mađarske u juanima od 2022. godine.

- Trogodišnja evroobveznica emitovana je u iznosu od 4,0 mlrd juana (oko 480 mln evra), po stopi prinosa od 2,500% (IPT: 2,000–3,000%).
- Petogodišnja evroobveznica emitovana je u iznosu od 1,0 mlrd juana (oko 120 mln evra), po stopi prinosa 2,900% (IPT: 2,500–3,500%).

Ističe se da će ova emisija, zajedno s nedavnom triple-tranche emisijom evroobveznica ukupne vrednosti 4,0 mlrd dolara iz juna, povećati fleksibilnost i sigurnost u finansiranju države.

2.3

Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4

Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (s dospećem 2032. godine)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija	4,940	-7,0	-61,0
Češka	4,048	-0,5	28,4
Poljska	5,078	-2,6	-40,3
Mađarska	6,791	4,0	35,3
Rumunija	7,330	3,1	66,6
Turska	29,240	-25,0	380,0
Kina	1,679	7,4	-41,0

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Refinitiv) i Srbiju (podaci CRHoV sa sekundarnog tržišta).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je zabeležila pad od 0,71% i kretala se u rasponu od 3.329,76 do 3.432,31 dolar po unci (vrednost na kraju dana, *Bloomberg*).

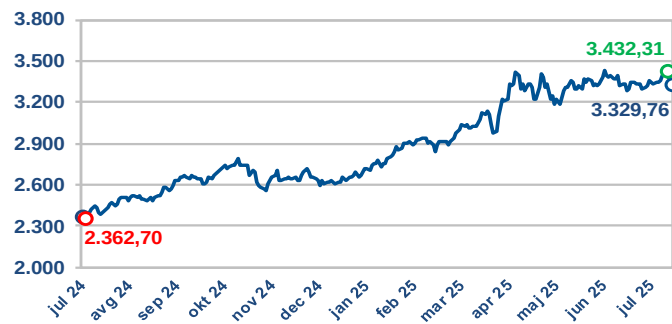
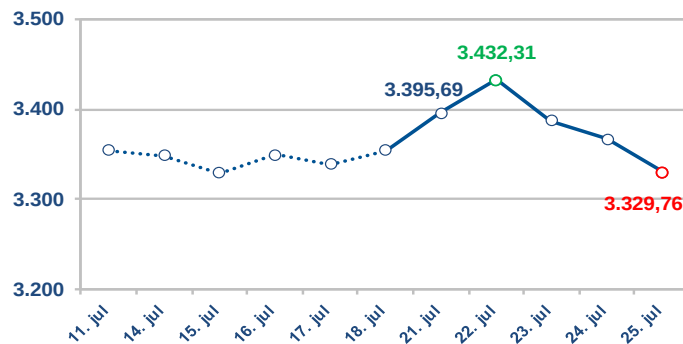
Na pad cene zlata uticali su: optimizam u vezi s trgovinskim sporazumima SAD s Japanom i EU smanjio je neizvesnost na tržištu i tražnju za sigurnom imovinom; izjava ministra finansija SAD, Besenta, da „nema žurbe” da se zameni predsednik FED-a jer mu mandat ističe u maju 2026, kao i podaci o padu uvoza zlata u Kinu na najniži nivo od januara (postoje spekulacije da Kina tajno povećava rezerve zlata iznad prijavljenog nivoa, kao deo šire strategije za smanjenje zavisnosti od dolara, radi diversifikacije deviznih rezervi i za ublažavanje rizika od sankcija).

Cena zlata zabeležila pad od 0,71% i na kraju izveštajnog perioda iznosila 3.329,76 USD/Oz

Na rast cene zlata uticali su: neizvesnost pred razgovore o primirju između Rusije i Ukrajine (krajnji rok za postizanje sporazuma ili uvođenje 100% carina je 1. septembar); približavanje 1. avgusta, krajnjeg roka administracije SAD za nove carine, povećalo je trgovinske tenzije i tražnju za zlatom; oporavak proizvodne aktivnosti Kine uz rast tražnje za bakrom; Trampova poseta projektu renoviranja FED-a, koju je iskoristio da ponovi zahtev za smanjenje kamatnih stopa, uz kritike prekoračenja troškova projekta vrednog 2,5 mlrd dolara.

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda zabeležen je pad cene nafte tipa brent od 1,21%, koja se kretala u rasponu od 68,44 do 69,21 dolar po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg*).

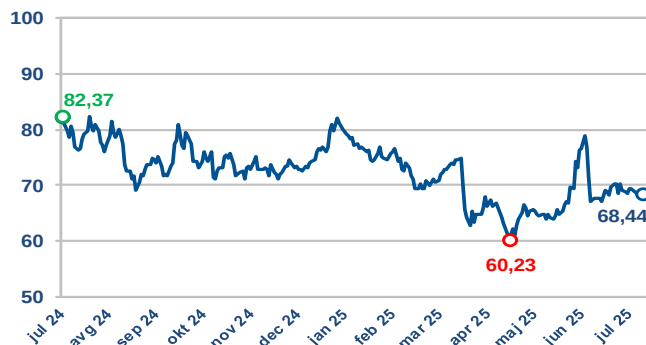
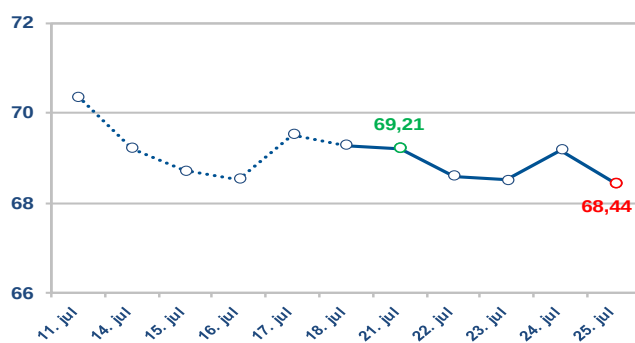
Na pad cene nafte uticali su sledeći faktori: Rusija je započela sa izdavanjem dozvola stranim tankerima za pristup njenim lukama u Crnom moru radi nastavka izvoza kazahstanske nafte nakon kraće obustave; zabrinutost da će Trampova carinska politika dovesti do sporijeg globalnog privrednog rasta i smanjene tražnje za energentima; spremnost administracije SAD da se odobri nova dozvola za rad kompaniji *Chevron* u energetskej industriji Venecuele, koja je pod sankcijama od 2019. godine, kao i izveštaj Američke agencije za informacije o energetici (*EIA*) o padu zaliha sirove nafte u SAD.

Cena nafte zabeležila pad od 1,21% i na kraju posmatranog perioda iznosila 68,44 USD/bbl

Na ograničenje daljeg pada cene nafte uticali su: prekidi u snabdevanju azerbejdžanske nafte iz Turske i kratko zaustavljanje isporuka kazahstanske nafte stranim tankerima iz crnomorskih luka zbog novih ruskih propisa; odsustvo mirovnih pregovora Rusije i Ukrajine; optimizam nakon preliminarne trgovinskog sporazuma EU i SAD; paket sankcija EU ka indijskoj energetskej kompaniji *Nayara* i protiv Rusije gde je cilj efikasnije ograničenje cene uvoza ruske nafte na nivou od 47,6 USD/bbl (15% ispod tržišne cene), uz zabranu naftnih derivata proizvedenih od ruske nafte, kao i smanjen broj operativnih naftnih i gasnih platformi u SAD, po podacima kompanije *Baker Hughes*.

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.